

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୨୭ ସେପ୍ଟେମ୍ବର - ୨ ଅକ୍ଟୋବର, ୨୦୨୨

ଡତୀଯ ବିଶ୍ୱାସକୁ ନେଇ ଚିନ୍ତା ବହୁମୁଖୀ

ଯୁଦ୍ଧ କେବେ ଶାନ୍ତିର ବାର୍ତ୍ତା ଦିଏନାହିଁ, ଏହା କେବଳ ଧ୍ୟେ ପାଇଁ ସହାୟକ
ହୁଏ ରକ୍ଷ-ଯୁଦ୍ଧକେନ ଯୁଦ୍ଧରୁ ଏମାବତ କାହାକୁ ବିଶେଷ ଫାଇଦା ମିଳିନାହିଁ।
ଦାର୍ଘ୍ୟ ଗମାପ ଧରି ଚଲିଥିବା ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଥମରୁ ରକ୍ଷ ଯୁଦ୍ଧକେନ ଉପରେ
ପ୍ରଭାବୀ ଜଣାପଡ଼ୁଥିଲେ ବି ଏବେ ଏହାର ବିପରାତ ଫଳ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି।
ଧାରେ ଧୀରେ ଯୁଦ୍ଧକେନ ରକ୍ଷ ଉପରେ ନିଜର ଶକ୍ତି ପ୍ରଯୋଗ କରି ଯୁଦ୍ଧରେ
ଦଖଳ ନେଇଥିବା ଏ ହକାର ବର୍ଣ୍ଣ କିଲୋମିଟର ଜମିକୁ ଫେରାଇନେବାକୁ
ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଛି ରକ୍ଷ। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ରକ୍ଷର ସବୁଠ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ସହରରେ ମୁତ୍ୟନ
ହୋଇଥିବା ୧୪ଟି ଆଣ୍ଟି ଏଆରକ୍କାପୁ ସିଷ୍ଟମ ରକ୍ଷ ଯୁଦ୍ଧକେନ ଆତକୁ ସ୍ଥାନାତର
କରିଥିବା ସାତେଲାଇଟ୍ ଚିତ୍ର ମିଳିବା ପରେ ଏହାକୁ ନେଇ ଚର୍ଚା ଜୋର ଧରିଛି।
ଏକ ରିପୋର୍ଟ ମୁତ୍ୟବକ ରକ୍ଷ-ଯୁଦ୍ଧକେନ ଯୁଦ୍ଧ ଫଳରେ କଣ ରକ୍ଷ ପାଖରୁ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷା
କମିଯାଇଛି ! ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଦେଶର ଏକ ପ୍ରମହ ସ୍ଥଳରୁ ଆଣ୍ଟିଏଆରକ୍କାପୁ ସିଷ୍ଟମ
ଅନ୍ୟତ୍ବ ନିଆଗଲା। ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭାବିଦିର ପୁତ୍ରନ ଏହାକୁ ନେଇ ଚିତ୍ତିତ କି ?
ରକ୍ଷର ଅନ୍ୟତ୍ବ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ସହର ହେଉଛି ସେଷପିରବର୍ଗ, ଯାହାର ଜନସଂଖ୍ୟା
୪୪ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ତେବେ ଏମିତି କଣ ହେଲା ଯେ ପୁତ୍ରନ ଚିତ୍ତିତ
ଆଇପାରକ୍ଷି ବା ଏତଳି ନିଷ୍ଠି ନେଇଛନ୍ତି । ସ୍ଵର୍ଗ ମୁତ୍ୟବକ ସେଷପିରବର୍ଗରେ
ସ୍ଥାପିତ ଏଆରବେସରେ ମୁତ୍ୟନ ଥିବା ଆଣ୍ଟିଏଆରକ୍କାପୁ ସିଷ୍ଟମ ମଧ୍ୟରୁ ୪
ଗୋଟି ସିଷ୍ଟମ ଯୁଦ୍ଧକୁ ପଠାଯାଇଛି । ରକ୍ଷ-ଯୁଦ୍ଧକେନ ଯୁଦ୍ଧକୁ ନେଇ ବୈଜ୍ଞାନିକ
ମାନେ ନୂଆ ତଥ୍ୟ ରଖୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଦାବି କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଏହି ଯୁଦ୍ଧ
ଉପରେ ଏକିଅନ ମାନେ ନଜର ରଖୁଛନ୍ତି । ଏହାଠୁ ସାମାଜିକ ତଥ୍ୟ ହେଉଛି
ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ଜେଲେନିସିଙ୍କ ସୌନ୍ଧର୍ଯ୍ୟ ମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅନ୍ୟ ଦେଶର ସୌନ୍ଧର୍ଯ୍ୟକ
ରକ୍ଷ ସେନା ସହ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଛନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧକେନ ହାତରେ ଯେବେଠାରୁ ଆମେରିକାର
ହାଇମର୍ସ ମିସାଇଲ ମିଳିଛି, ସେବେଠାରୁ ରଖିଆକୁ ସେ ଡାଇଜାର ଆଗମ କରିଛି ।
ଯାହା ଆଶଙ୍କା କରାଯାଉଥିଲା ଏବେ ତାହାର ବାଷ୍ପବ ଚିତ୍ର ସାମାନ୍ୟ ଆସୁଛି ।
ହାଇମର୍ସ ରକେଟ ସିଷ୍ଟମ ଦ୍ୱାରା ରକ୍ଷ ଠିକଣା ଜାଗାକୁ ପ୍ରହାର କରୁଛି ଯୁଦ୍ଧକେନ ।

ହେଲେ ଉତ୍ତର ଦେଶ ଏହି କଣେଟ ଲଞ୍ଚର ବ୍ୟବହାର କରୁଥାବୁ କ୍ଷୟ
କ୍ଷତି ଅଧିକ ଦର୍ଶାଯାଉଛି । ହାଇମର୍ସ ମିଜାଇଳ ସିଷ୍ଟମରେ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ବ୍ୟକ୍ତ୍ସ୍ନା
ଥିବାରୁ ୮୫ କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟାର୍ଗେଟ କରି ଧୂସ କରିପାରୁଛି । ହେଲେ
ରକ୍ଷ ଏବେ ଦାବି କରୁଛି ଯେ, ଯୁକ୍ତେନ ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରାନ୍ତ ରକ୍ଷ କରୁରେ ରହିଛି ।
ବର୍ତ୍ତମାନର ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ ପୁତିନ ବହୁତ ବଡ଼ କଠୋର ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ
ଯାଉଛନ୍ତି । ଦିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଏତଙ୍କି କଠା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଦେଖାଇଛି ରକ୍ଷ ।
କାରଣ ସମୟ କଟିନ ନହେଲେ ରକ୍ଷ କେବେ ନିଜିର ସଂରକ୍ଷିତ ସେଣ୍ୟମାନଙ୍କୁ
ଏଇଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇନଥାଏ । ଦେଶ ଯକ୍ଷେନ ସହ ପରମାଣ ଯନ୍ତ୍ର ହେବାର

କୁମ୍ବକଣ୍ଠର ନିଧି : କୁମ୍ବୀର କାନ୍ଦଣା

ଡ.କିଶୋର ମହାନ୍ତି

ରାମାୟଣର ବିଶିଷ୍ଟ ଚରତ୍ର ତଥା ଏକ ଉତ୍ସବସ୍ୟମ୍ୟ ଚରିତ୍ରଟିଏ ହେଉଛନ୍ତି କୁମୁଦଙ୍କର୍ଷ । ଏପରି ଚରିତ୍ର ବୋଧହୁଏ ସମ୍ଯାବଦି କୌଣସି ଲେଖକଙ୍କର କି ବିଜବିଜର କଳମରେ ରୂପ ନିରାପାରିନାହିଁ । ମହର୍ଷ ବାଲୁକିଙ୍କ ରିଚିତ୍ର ରାମାୟଣର ଯେତିକି ଚରିତ୍ର ସବୁ ଆଗେପିତ ହୋଇଛି ସବୁ କିଛି କିଛି ଶୁଣର ଅଧ୍ୟକାରୀ । ସେମାନଙ୍କର କିଛିକିଛି କୁମୁଦଙ୍କର୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । କୁମୁଦଙ୍କ ଆମେ ଏକ ନିମ୍ନ ବା ଅନାବଶ୍ୟକୀୟ ଚରିତ୍ର ବିଜହିପରିବାନି । ଲଙ୍ଘପତି ରାବଣ ଯେମିତି ପୁନ୍ରରେ ନିଜର ବଂଶର ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ହରାଇବାକୁ ବସିଲା ମନ ଅସ୍ତ୍ରିର ହେଲା । ଏଣେ ଦୁଃଖ, ତଣେ କ୍ରୋଧ ପୁଣି ମନରେ ଶତ୍ରୁ ଦମନ ରହିବାର ଦୃଢ଼ତା । ବାନର ସେବା ଲଙ୍କା ପଡ଼ି ଜୟ କରି ଚାଲିଯିବେ ଏହି ଅହଂକାର ପ୍ରସକଳା ଦଶାନମକୁ, ଅଥବା ଲଙ୍କାରେ ଏତେ ଯୋଦା ସେନାନୀ ଥାଉଥାଉ । ସେ ଗାର କନିଷ୍ଠ ଭ୍ରାତା ଜଣେ ରହିଛି ବୋଲି ପୁରଣକୁ ଆସିଲା ଆଉ ସେ ତାକୁ ଆସାନ ଲାଗିଲା - କୁମୁଦଙ୍କ ବ୍ରାହ୍ମକ ପାଖରେ ବର ପାଗିଥିଲା ଜନ୍ମାସନ ପାଇବା ପାଇଁ । କିନ୍ତୁ ସେ ଜନ୍ମାସନ ବଦଳରେ ମାତା ପରସ୍ତାଙ୍କ ଠାରୁ ନିଦ୍ରାସନ ଲାଭ କଲା ।

ତୋର ହେଉଛି, ଡକାଯତି ହେଉଛି ଧର୍ଷଣ ହେଉଛି, ଆତ୍ମହତ୍ୟା ହେଉଛି ସମ କିନ୍ତୁ ଏହା ଖବର କାନଙ୍କ ମଣନ କରୁଛି ସତ ହେଲେ ଅନ୍ୟାୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସହଜରେ ଖସି ଯାଉଛି । ପଦ୍ମ ଘୁଞ୍ଚ ଘୁଞ୍ଚ ଗଲାଭଳି ନ୍ୟାୟ ମଧ୍ୟ ଘୁଞ୍ଚ ଘୁଞ୍ଚ ଯାଉଛି ତୁରନ୍ତ ନ୍ୟାୟ ପାଇବା ପାଇଁ ବର୍ଷବର୍ଷ ଧରି ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । କୁହାୟାଇଛି ଡର୍ଶିଷ୍ଟ ଡିଲେଡ଼ ମିନ୍ ଜଣ୍ମିଷ ଡିନାଏତ୍ ଡିଏ ବର୍ଷ ସ୍ବାଧୀନତା ପ୍ରାୟ୍ୟ ପରେ ବି ଅଧିକାଂଶ ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳକୁ ବିକୁଳାର ସୁବିଧା ନାହିଁ - ଆମେ ଡିଜିଟାଲ ଲଣ୍ଠିଅ କହି ବିକାଶର ଡର୍ଶିମ ବଜାଉଥିଲା ବେଳେ କେଉଁ ପାହାଡ଼ିଆ ଥା ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁତ୍ସିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଲଣ୍ଠନେଟ୍ ରହିଛି କହିଲେ କୋରିଡ଼ ସମୟରେ ପାଠ ପଡ଼ି ଅନ୍ତାଜନମରେ ହେବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା । କେତୋଟି ପିଲା ତାର ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ? କିଏ ନଦାଇପର ଘର ମଥାନରେ ବସିଲାଣି ତ କିଏ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଗଲାଣି । ପୁଣି କିଏ ଗଛ ଉପରେ ବସି ନେଟ୍ ଖୋଜିଲାଣି - ହେଲେ ସବୁ ଅକାମା । ତେଣୁ ଆମର ସବୁ ଯୋଜନା ଏମିତି ଅକାମା । ଏଠି କାହାକୁ କହିବା କିଏ ବା ଶୁଣିବ । ଏଥୁପାଇଁ କାହାର ବକାହିକି କୁମୁଦଙ୍କ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିବ ।

କୁମଳକଷ୍ଣ ଥିଲା ରାବଶର ସାନଭାଇ । ସେ
ମାସ ଶୋଇବ ଏବଂ ଏ ମାସ
ଚେଇଁବ । ଆଉ ଚେଇଁବା ସମୟରେ
ବଶର ଯେତେ ଜୀବଯନ୍ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ମୋଡ଼ିମାଡ଼ି ଏକାଥରେ ଖାଇବ ଓ ରକ୍ତପାନ
କରିବ । ଏପରି ନୃଶଂଖ ଅସୁରର ଚରିତ୍ର
ଦ୍ଵାରା ରାମାଯନରୁ ହିଁ ମିଳିଥାଏ ।
ଶୋଇଲା ବେଳେ ହାତୀ ଚଢ଼ିଗଲେ ବି
ଶାର ନିହୁଭାଙ୍ଗ ହୁଏନାହିଁ । ସଂସାରରେ
ଜଣା ହେଉଛି ସେ ଜାଣିବ ବା କେମିତି ?
ଆଜି ବାସ୍ତବରେ ଏ ସମାଜରେ
ଜାଗିଯରେ ତଥା ଦେଶରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେଇ

କୁମୁଦକର୍ଣ୍ଣ ନିଦ ଗ୍ରସିଛି । ବିଶେଷ କରି
ଯାଜନୀତିରେ, ପୁଶାସନରେ,
କନ୍ଦନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାରେ ।
କୌଣସି ଜୟନ୍ୟ ଘଟଣା ଘଟିଗଲା ତା
ରାଜନୀତିର ପଶାପାଳି ଖେଳ । ଏସବୁ
କ୍ଷେତ୍ରରେ କୁମୁଦକର୍ଣ୍ଣର ନିଦ କେବେଳ
ଭାଙ୍ଗିବ ? ଆମେ କେବେ ଆଉ ସଚେତନ
ହେବା ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରତି ଜାଗୁରକତା କାହାର ନାହିଁ । ଏଠି ଦିନ ଦିଗ୍ବ୍ୟାହରେ ଛିନ୍ତାଇ ହେଉଛି ଗୋରା ହେଉଛି, ଡକାଯାତି ହେଉଛି ଧର୍ଷଣ ହେଉଛି, ଆତ୍ମହତ୍ୟା ହେଉଛି ସତ କିନ୍ତୁ ଏହା ଖବର କାଗଜ ମଣ୍ଡଳ କରୁଛି ସତ ହେଲେ ଅନ୍ୟାୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସହଜରେ ଖେଲ୍ ଯାଉଛି । ପଢ଼ୁ ଘୁଞ୍ଚ ଘୁଞ୍ଚ ଗଲାଭଳି ମ୍ୟାମ ମଧ୍ୟ ଘୁଞ୍ଚ ଘୁଞ୍ଚ ଯାଉଛି ତୁରନ୍ତ ନ୍ୟାୟ ପାଇବା ପାଇଁ ବର୍ଷରକ୍ଷଣ ଧରି ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । କୁହାୟାଙ୍ଗିରୁ ଡକ୍ଷିଷ୍ଣ ଡିଲେଡ଼ ମିନ୍ ଜକ୍ଷିଷ୍ଟ ଡିନାଏଡ଼ ୩୪ ବର୍ଷ ସ୍ଵାଧୀନତା ପ୍ରାୟ ପରେ ବି ଅଧିକାଂଶ ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳକୁ ବିଜୁଳାର ସୁବିଧା ନାହିଁ - ଆମେ ଡିଜିଟାଲ ଇଣ୍ଡିଆ କହି ବିକାଶର ଡକ୍ଷିମ ବଜାରଥିଲା ବେଳେ କେଉଁ ପାହାଡ଼ିଆ ତଥା ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଉପରିନେଟ ରହିଛି କହିଲେ କୋରିଡ଼ ସମୟରେ ପାଠ ପଡ଼ି ଅନ୍ତାଙ୍କରରେ ହେବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା । କେତୋଟି ପିଲା ତାର ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ? କିଏ ନଡ଼ାଇପର ଘର ମଥାନରେ ବସିଲାଣି ତ କିଏ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଗଲାଣି । ପୁଣି କିଏ ଗଛ ଉପରେ ବସି ନେଟ ଖୋଜିଲାଣି - ହେଲେ ସବୁ ଅକାମୀ । ତେଣୁ ଆମର ସବୁ ଯୋଜନା ଏମିତି ଅକାମୀ । ଏଠି କାହାକୁ କହିବି କିଏ ବା ଶୁଣିବ । ଏଥପାଇଁ କାହାର ବି କାହିଁ କୁମକର୍ଣ୍ଣ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିବ ।

ଆଜି ଆତ୍ମହତ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଦୈନିକ ଜୟନ୍ୟ କାଣ୍ଟ ଭାବରେ ତଥାକଥ୍ୟର ସମାଜରେ ଦେଖାଯାଉଛି । ନିରିଷ କୋମଳମତି କଲେଜରେ ପ୍ରଥମ ପାଦ ଦେଇଥିବା ହୀଅ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରୁଛି “ବେଶୀ ବଚାୟ ବେଶୀ ପଡ଼ାୟ” ଦେଖୁଗାନ ଆମେ ଦେଇଥାଉ । କନ୍ୟାରତ୍ନ ଉପରେ ବି ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଥାଉ, ଅନେକ ଯୋଜାନା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କରିଥାଉ କିମ୍ବା ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ଘରେ ମା’, ବାପାଙ୍କର ପାଇଁ ଝିଅଟିଏ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବା କେତେ କଷ୍ଟ ଦାୟକ କେହି ବୁଝନ୍ତିନି । ସବୁଠି ରାଜନୀତିର ପଶାପାଳି ଖେଳ । ଏଥରୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୁମକର୍ଣ୍ଣର ନିଦ କେତେ ଭାଙ୍ଗିବ ? ଆମେ କେବେ ଆଉ ସଚେତନ ହେବା ।

ଆମର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସେବା ତଢ଼ପା। ଭଲ ଡାକ୍ତରଙ୍ଖାନାଟିଏ ନାହିଁ - ମାଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ। କେଉଁଠି ଡାକ୍ତରଙ୍ଖାନା ଥିଲେ ଡାକ୍ତର ନାହାଁଟି - ସେବିକା ରୋଗୀଙ୍କୁ ନିଦାନ ଦେଉଛନ୍ତି। କେଉଁଠି ଡାକ୍ତର ଥିଲେ ସେଠି ଆନୁସ୍ରଙ୍ଗିକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ନାହିଁ - ପରାଷା ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରାଷା ବା ଲ୍.ସି.ଜି କରିବା ପାଇଁ ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରର ଡାକ୍ତରଙ୍ଖାନା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ପଢ଼ୁଛି। ଅଗନକ ରୋଗୀଙ୍କୁ ଡାକ୍ତରଙ୍ଖାନାରେ ଭର୍ତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଦୂରିତ ସାଧନ ନାହିଁ। ୧୦୮ ଆମ୍ବୁଲାନ୍ୟ ସୁବିଧା ନାହିଁଠ କୋଉଠି ଭାରରେ ବୁଝାହୋଇ ଖଣ୍ଡିଆରେ ଶୋଇ ଚେକି କରି ଦୂରଦୂରାନ୍ତରୁ ରୋଗୀଙ୍କୁ ଡାକ୍ତରଙ୍ଖାନାକୁ ନିଆୟାଉଛି। ଏଥରେ ବାଟରେ ରୋଗୀର ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉତ୍ତିଷ୍ଠିବାଗା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ। ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମର କୁମରକ୍ଷ୍ଯ ନିଦ ଭାଙ୍ଗୁନାହିଁ - ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅମେକ ସମସ୍ୟା ରହିଛି ଯାହାର ସମାଧାନ ବା ଆଶ୍ରମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏପାବତ୍ ହେଇ ପାରିନାହିଁ - ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମେ କଣ କହିବା ଆମେ ବିକାଶ କରୁଚେ ବୋଲି। ରାଷ୍ଟ୍ର ନିର୍ମାଣ ହେଉଛି କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଟିକିଷାରେ, କିନ୍ତୁ ସେଇ ରାଷ୍ଟ୍ର ଅଛ ଦିନରେ ଫାଟି ଗାଡ଼ ହୋଇଯାଉଛି। କୋଉଠି ପୋଲ ଭୁଷୁଦୁଛି ତ କୋଉଁଠି ଓଭରବ୍ରିଜ୍ ଦୋହଲି ଧରାଶ୍ୟୀ ହେଲାଣି ଓ ଲୋକ ମଲେଣି ଚାପିହୋଇଲା। ଏଥରୁ ଟିକିନିଶ୍ଚ ଦେଖିବା ଦାୟିତ୍ବ ଆମେ କାହା ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିବା । ଏମିତି ସଂସାର ଚାଲିଛି, ଦେଶ ଚାଲିଛି, ରାଜ୍ୟ ଚାଲିଛି- ସମୟ ଅତିବାହିତ ହେଉଛି ହେଲେ ଆମର ନିଦ ଭାଙ୍ଗୁନାହିଁ।

ଏଇ କୁମରକ୍ଷ୍ଯ ନିଦ୍ରାପାଇଁ ଆମେ ବିକାଶକୁ ଭୁବାନିତ କରିପାରୁନାହିଁ। ଆମର ଚିନ୍ତାଧାରା ସଂକାର୍ଷ୍ୟ । ମାଗଣାରେ କିଛି ଗୋଗାଏ ଦେଇଦେଲେ ସବୁକିଛି ବିକାଶ ହୋଇଗଲା ବୋଲି ଆମେ ମନକୁ ବୁଝାଇ ଦେଉଚେ । ତଥାପି ଆମେ ଚିର ନିଦ୍ରାରେ ଶୋଇଯାଉଚେ । କିଛି ଗୋଗାଏ ଗୁରୁତର ଘଟଣା ଘଟି ଯଦି ହୁଲସ୍ତୁଳ

ଆମେ ଘୁଣ୍ଡି ମାରୁଛେ ଅତିରେ କଡ଼ ଲେଉଣାଉଛେ । କଢ଼ ଅଘରଣ ବେଳେ ଆମର ଜଙ୍ଗ ହୁଏନାହିଁ - ନିଦ୍ରାଭଙ୍ଗ କାହାକୁ ବି ଆମେ ଅନୁମତି ଦେଖୁଣ୍ଡି ।

ହିପରି ବି କୁମ୍ବାର କାନ୍ଦଣା - ଛିକା କାନ୍ଦ । ପର ଦୁଃଖରେ ଯାନେ ଏତେ ଦୁଃଖ ଯେ ଆଖୁରୁ ହୁଏଇବାର ବେଶ ଅଭିନୟ । ନେତାଏ ଏଥୁରେ ବେଶ ମ, ଧୂରନ୍ଧର । କାହାର ଚାଲିଆ ଜାଗିଗଲା, କାହାର କଣ ଅଭାବ । ପାଇଁ ଠିଆ ହେବାଗା ଥିଯ । ପ୍ରତିଶୁଦ୍ଧି ଅନେକ, ହେଲେ କିନ୍ତୁ ଶୁନ । ପ୍ରତିଶୁଦ୍ଧି ମାନ କୁଣ୍ଡରୁ ଗଲଗଲ କରି ବାହାରି କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ପ୍ରତିଶୁଦ୍ଧି ପାଳିତ ହିଁ । ଏମିତି ପାରକର୍ଷ ଆକାଶକୁ ଥା - ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଏମାନେ ଅଭିନୟ କରିଥାନ୍ତି - ହେଲେ ବୁଦ୍ଧାଏ ଲୁହ କାହିଁକି ଆଖୁରୁ । ଦୁଃଖ ଓ ସୁଖର ସାଥ ହୁଅନ୍ତି । ଭୋଗ ବେଳେ ନସର ପସର ନିଷିତ - କାହାକୁ ମା ଭଉଣା, ଶୁଦ୍ଧି କହି ଭୋଗ ହାତେଇବା ଏ ଅର୍ଯ୍ୟାସ କରି ରଖିଥାନ୍ତି । ଅସଲ ବେଳେ ଦେଖାନଥାଏ କାଗଜରେ ଫଟୋ ସହ ଖବର ର । ଏଥୁପାଇଁ ନେତା, ଦୁଃଖ କଲେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସାମ୍ବାରେ କାନ୍ଦ ସମବେଦନା । ଜ୍ଞାପନ ଜନସାଧାରଣ ଫଟୋ ଦେଖୁଣ୍ଡରେ ଗଦ୍ଗଦ, ହୋଇଯାଥାନ୍ତି ଆମ ନେତା ଆମ ମାଟିର । ଆମ ଯାହିଁ ହୋଇରହିଥାନ୍ତି । ଭୋଗ କାହା ରୁଲିମୁଣ୍ଡରେ ବସି ଶୁଖୁଆ ଭଜା ଖାଲେଣି ତ ପିଡ଼ା ପକାଇ ମୁଢ଼ି ବେବାଇ ଲେଣି ଆଉ ଆମ ଗଣମାଥମ ବସିଥୁବେ ନେତାଙ୍କର ଏହି ଟାକୁ ଫଟୋରେ କଏଦିକୁ । ଜନତାଙ୍କ ଭିତରେ କିମ୍ବା ଏ ଅଭିନୟ ବେଶ

ଉଜ୍ଜଳାର ବୋଲି ଜଣାଯାଏ ।
କୌଣସି ସମସ୍ୟା ନେଇ ଆମୋଳନ ହେଉ ଅବା ହରତାଳ, ଧର୍ମପାତ ବା ଅଖ ବନ୍ଦ ଚକ ବନ୍ଦ, ଏ ବେଳେ ଆମେ ସେମିତି ଶୋଇଥାଇ । ଏମିତି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥାଇ ଯେ- ଯେହୁବାଗ ଦେଖୁ ଧର୍ମପାତ ଭାଙ୍ଗି ଚାଲିଯାଆନ୍ତି । ଦେଶ ଓ ରଜ୍ୟରେ ସବୁକିଛି ଏମିତି ଘରୁଛି - ନିଦ୍ରାଭଙ୍ଗ କରିବ କିଏ - କୁମ୍ବାର କାନ୍ଦଣାଟା ସତ ବୋଲି ଭାବିନେଇ ଏଠି ମିଛସତର ଖେଳ ଚାଲିଛି । ରାଜନୀତିର ରଙ୍ଗ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଗଳ କରିଛି । ବେଳେବେଳେ ନେତାଏ ଅଭିନେତା ପାଲନ୍ତି ଯାଆନ୍ତି ପୁଣି ଅଭିନେତା ବେଳେ ବେଳେ ରାଜନୀତି ଚଣଣ ଚାଖୁବା ପାଇଁ ବାହାରି ଥାଆନ୍ତି ନିର୍ବାଚନ ମୌଦାନକୁ । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଚିତ୍ର ଓ ଚିତ୍ର ପ୍ରାୟତଃ ସମାନ । ଏହି ଜନତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନେତା ହୁଅନ୍ତି - ସେହି ହିଁ ନିଶ୍ଚଯ ଅନୁଭବ କରିଥିବ ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କ ସମସ୍ୟାକୁ ଦୁଃଖ କଷକୁ କିନ୍ତୁ ରାଜନୀତିର ଖୁଆଡ଼ରେ ଥରେ ପ୍ରବେଶ କରିଗଲେ ନାହିଁ ନେତିକତା ବଦଳିଯାଏ - ନିଜତିକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେବାକୁ ହୁଏ । ଆମର କୁମ୍ବାର କାନ୍ଦଣ ବେଶ ଆସେ ଆସେ ଧରା ପଡ଼ିଯାଏ- ମିଳରେ ଆଖୁରୁ ଲୁହପୋଛୁ ପଛରେ ଚେର କାହା । ବେଳେ କେତେ ସମସ୍ୟା ଆସିଲେବି ଆମେ ଅଚିନ୍ତା ନିଦରେ ଶୋଇଯାଉ । କାହାର ଦୁଃଖ କଷ ଆମ ହୃଦୟକୁ ଦୋହଳାଇପାରେ ନାହିଁ । ଆମେ କୁମ୍ବକର୍ଷ ନିଦ ଯାଉ ଉଠାଇବାକୁ ମନା, ହାତୀ ଚଢ଼ିଗଲେ ବି ଉଠୁନା - ମଣି ଡାଢ଼ାଶ ଲାଗିଲେବି ଜାଣାଣି ଉଠୁନା ଆମେ । ଏସବୁ କଥାକୁ ଏ କାନରେ ପୁରାଇ ସେ କାନରେ ବାହାର କରିଦେଉ । କୁମ୍ବକର୍ଷ ନିଦ୍ରାଯାଉ ଦରକାର ହେଲେ ଅଭିନୟ କରି କୁମ୍ବାର କାନ୍ଦଣ ବି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁ ଜନଗଣଙ୍କ କରତାଳ ପାଇବା ପାଇଁ, ମେତିଆରେ ଫଟୋ ବାହାରି ନିଜକୁ ଦେଖେଇହେବା ପାଇଁ..... ।

ଇ-୪୦, ସେକ୍ଟର -୭,
ସିଟିୟେ, କଟକ-୧୪
ଦୂରଭାଷ : ୯୮୮୭୭୮୮୮୪୭୪

ଇ-୫୦, ସେକ୍ଟର -୭,
ସିଡ଼ିଏ, କଟକ-୧୪
: ୯୪୩୭୭୨୮୪୫୫୫

ଅତ୍ୟଧିକ ପଥ୍ୟକୁ ଲୁଚାଇବା ଏକଷ୍ଟତ୍ୱବାଦୀ ଶାସନର ଲକ୍ଷ୍ୟ

ଅସତ ମହାନ୍ତ

ଏହି ସ୍ଵରୂପ ବନ୍ଦିକୁ ଲଭିତାରୁ ଧାରେ ଧାରେ ବିଲୋପ କରାଯାଉଛି । ଷଷ୍ଠୀ ଶ୍ରୀମା ଏବଂ ତଥୀରୁ ଛାତ୍ରମାନେ ଲଭିତାରୁ ଅଧ୍ୟନ କରନ୍ତି, ବିଗରଣ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱରୁ ଚାରିଖି ବିଶ୍ୱାସରେ ଜାଣନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେହି ବିଶ୍ୱାସ ଗୁରୁକୁ ଲଭିତାରୁ ଅପସାରଣ କରାଯାଉଛି । ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଯୁଦ୍ଧିଷ୍ଠିରଙ୍କର ନାମରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଢୁକ୍ତ ଥର ପାଇଁ ସମାଜୀ କରାଯାଉଛି, ଏବଂ ପରିବର୍ଗରୁ ହେବ ହିଁ ହେବ । ୨୦୧୭ରେ ପ୍ରଥମ ପରିବର୍ଗରୁ (୧, ମାଗାଚ ପରିବର୍ଗରୁ) ଏବଂ ୨୦୧୯ରେ ଦୁଇଧାୟ, ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ଜାବେଦକାନ୍ତି ଶିକ୍ଷା ମନ୍ଦିର ଥିଲେ । ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଭାରି ହୃଦୟ କରିବା ଏବଂ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବର୍ଜମାନ ୨୦୧୯୯ ରେ ମୁନ୍ତର ପରିବର୍ଗରୁ କରାଯାଉଛି ଅଭିନିଷ୍ଠା ବିବାଦାୟ ଏବଂ ଲଜ୍ଜାଜଳକ ଜିନିଷ ହଶିଲାମ ପାଇଁ ପୂରା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉଛି, ଏହାରୁ ବିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ସୁଯୋଗ କୁହାଯାଏ । ଉଡାହରଣେ ସ୍ଵରୂପ, ୨୦୦୯ ଗୁରୁଗାଟ ଦଙ୍ଗା ଏବଂ ଏନ୍ଦ୍ରର୍ଥାରସି (ଜାତୀୟ ମାନବ ଅଧିକାର ଆୟୋଗ) ରେଣ୍ଟରେନ୍ଦ୍ର ଯାହା ଗୁରୁଗାଟ ସରକାରଙ୍କୁ ହିଁସାକୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ବସି କରିବା ନ ପାଇବା ପାଇଁ ସମାଲୋଚନା କରିଥିଲା, ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ପୁସ୍ତକରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ମନେରଖନ୍ତୁ, ରାଜ ଧର୍ମକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁଗାଟର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅଚଳ ବିହାର ବାଜପେୟ ଦେଖିଥିବା ବାର୍ତ୍ତା - ‘ଜେଣେ ଶାସକ ଭାବରେ ଜାତି ଧର୍ମ ଏବଂ ଧର୍ମ ଆଧାରରେ ଭେଦଭାବ ନକରିବା ପାଇଁ, ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି । ଆମର ଛାତ୍ରମାନେ ଏ ବିଶ୍ୱାସରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ କରିବେ ନାହିଁ । ଜରୁରାକାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେବେ ଦିଆଯାଇଛି ରାଜନ୍ତି ବିଜ୍ଞାନ ସ୍ଥାନତା କାଳରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରେଣୀର ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରୁ ହ୍ରାସ କରି କେବଳ ୫ ମୃଦୁଲୀର ସାମିତି କରାଯାଉଛି ଯେପରି - ରାଜନୈତିକ କର୍ମାଙ୍କୁ ଗିରିଧାରି ଗଣନାଖଣ୍ଡ ଉପରେ ପ୍ରତିକଷକ, ନିୟମିତି ଏବଂ କଷ୍ଟତିଆଳ ମୃଦୁଲୀ, ଜରୁରଦର୍ଶକ ଉଲ୍ଲେଖ ଏବଂ ଗିରିଙ୍କ ବୃଦ୍ଧ ଭାବେ ଶ୍ରମନ୍ତର ଜାତ୍ୟେବି । କିନ୍ତୁ ସେମଙ୍କୁ ଛାତ୍ର ମାନଙ୍କୁ କୁହାଯିବ ... ଯେମାନେ ଜରୁରାକାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତି ବିଶ୍ୱାସରେ ପଢ଼ିବେ ନାହିଁ, ସେମାନେ ଜାନିପିବେ ନାହିଁ ସାମାଜିକ ଆଦୋଳନ କ'ଣ - ଶ ରୁ ୧୯

ଶ୍ରେଣୀରୁଗା ଅଧ୍ୟାୟ ଅପସାଚେ ହୋଇଛି । ସବେ ଆଦୋଳନ କୃଷକ ଆଦୋଳନ ଏସବୁ ଜ୍ଞାତାଯି ବିରୋଧୀ ଏବଂ ସେମାନେ ପ୍ରାପ୍ତିକ ଜାମ୍ କରନ୍ତି, ରାସ୍ତା ଅବରୋଧ କରନ୍ତି ଆଦି । ୧୯୭୦ ର ଉତ୍ତରାଧିକାରେ ଚିପକୋ ଆଦୋଳନ, ୧୯୭୦ ର ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ଲିଲିତ ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ୧୯୮୦ ମିହାରେ ଭାରତ ନିଧାନ ଯୁଦ୍ଧନର କୃଷି ସଂଘର୍ଷ । ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ ଧାରଣର ସାମାଜିକ ଚିତ୍ତବିଧୂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି କି ? ଯଦି ଏମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଏ ଏବଂ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଆଗ୍ରହ କରିବେ .... ତେଣୁ ରେପରେନ୍‌ ଟିଲିନ୍ କରନ୍ତୁ । ଶ୍ରେଣୀ ଗରେ ଗଣତନ୍ତ୍ରିକ ସରକାରର ପ୍ରମୁଖ ଉପାଦାନ ଜ୍ଞାନ୍ୟାଯଥିବା ଏକ ଚାପୁତ୍ତକୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ବାସ୍ତଵରେ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଲୋକଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣ, ବିବାଦର ସମାଧାନ, ସମାନତା ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ହେଉଛି ମୁଖ୍ୟ କେତେକୁ । ଏ ସମସ୍ତ ଦିଶାଯକ ବହିରୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା କ'ଣ ? ଦେଶବ୍ରାହର ସର୍ବର୍ଜ ବିଲୋପ କରିବା, ଉପନିବେଶ ନିୟମ ଏବେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି । ଶ୍ରେଣୀ ଅଷ୍ଟମର ରାଜନ୍ୟତି ବିଜ୍ଞାନର ଏକ ଅଧ୍ୟାୟ, 'ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ ନିୟମ', ଯେଉଁରେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ୧୮୭୦ ଦେଶବ୍ରାହ କାର୍ଯ୍ୟ କାହିଁକି ମନମୂଳୀ ଏବଂ ଆଜନର ନିୟମଙ୍କୁ ବିରୋଧ କରୁଥିବାର କାରଣ ଜ୍ଞାନ୍ୟାଯଥିଲା, ସେ ବିଶ୍ୟକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି । ଯଦି ଏହି ଜିନିଷଟୁକି ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ ତେବେ ଛାତ୍ରମାନେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଜନ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧ ବିଶ୍ୟରେ ଜଣିବେ । ତାପରେ UAPA, (Unlawful Activities (Prevention) Amendment Act) NSA(National Security Act) ଅଛି, ତେଣୁ ଏଗୁଡ଼ିକ କାହିଁକି ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବ । ତେଣୁ ଏହି ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୟକୁ ସମାୟ କରାଯାଉ, ଫଳସର୍ବସ ଯୁଦ୍ଧ ପିତ୍ତି ଏସବୁ ବିଶ୍ୟରେ ଅନୁଭିତ ହେବାକୁ ଅର୍ଥତ ଯୁଦ୍ଧ ସମାଜକୁ ଝାନାରୁ ଅଳଗା କରି ଅନ୍ଧକାରରେ ଠେଲି ଦିଆଯିବାର ପ୍ରୟାୟ । ଅଧିକତ୍ତ୍ଵ, ନିଷଳାଇର, ଚିତ୍ତବିଧୀ ରେପରେନ୍ ଅପାସିତ ହୋଇଛି । ୧୯୭୭ ର କୃଷକ ବିଶ୍ୱାସର ପୃଷ୍ଠାକୁ ବିଲୋପ କରାଯାଇଛି । ଆଜି ଆମର ସହରା ନିଷଳ ଅଛନ୍ତି

କପର ନନ୍ଦଲାଦି ଶଶ ଦେଇ ପାରିବ
କୋମାନଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ବିତୁରେ ଉଠିଲାକୁ
ଯଦି ସେମାନେ ଏତେ ଦରିଥି ଥିଲେ ।
ନେତା ବିଷୟ ସାହସ୍ରାବ୍ୟ ଗତ ବର୍ଷ
ପାର୍ଟ୍ ଦାଖଳ କରି ଦର୍ଶିତିଲେ: ପାଠ୍ୟ
ପତି ପ୍ରତି ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାର ଦେଇଥାଏ ।
ଏକ ଶ୍ରେଣୀରେ ବର୍ଷ ପ୍ରଶାଳାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା
ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ବିଷୟରୁତି ହେଲା
ରାଜା ଏବଂ ପ୍ରାଦୀକି ଗଣତତ୍ତ୍ଵ, ବର୍ଷର
ମିଳି ପ୍ରତି, ଲୋକଙ୍କୁ ଅଞ୍ଚଳୀ ଭାବରେ
ଶ ଏବଂ ବର୍ଷ ପ୍ରଶାଳାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ
ଛାତ୍ରମାନେ ଭେଦଭାବ ବିଷୟରେ
ଏବଂ ଯଦି ଏପରି ଧାରଣା ବିସ୍ତର ହୁଏ
ସଂକ୍ଷତ କହିବାକୁ ଅଛି ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ
ଗୋଟିଏ ଥାଏ ଥିଲା, ‘ବିଧିତା ଏବଂ
ବାବ’ ସେହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମକୁ ହଟାଇ
ଛି । ଅଞ୍ଚଳୀର ଏବଂ ସାମାଜିକ କ୍ଲାନ୍‌ରେ
ଏହିପୋକରକୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଲା ।
ଦ୍ୱାଦଶ ଶ୍ରେଣୀରେ ମଧ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳୀର ଏବଂ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମା ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବା ନାହିଁ । ହର୍ଷ
ର ଏକ ପୁଷ୍ଟକ ‘ଅନ୍ତର୍ମର୍ଦ୍ଦ ଉତ୍ସର୍ଗ’ର
ରୁକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ପାତ୍ର ଯାହା ମାନୁଆଳ
ଫିଜି(ସଫାଇ) ବିଷୟରେ କିପରି
ବାଧ କରାଯାଏ, ସେହି ବିଷୟଟିକୁ
ଆୟାଇଛି .. ଏହି କଠୋର ବାସ୍ତବତା
ଜାଣିବାର ଆବଶ୍ୟକତା କିଣି ?
ମୋଗଲ ସମ୍ବାଦମାନଙ୍କର ଚେବୁଲୁ
ମାଲକଣ୍ଠକୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।
ଅଷ୍ଟମ ହେଉଛି ଯେ ମୋଗଲମାନେ
ତର ଲଗାଇ ଥିଲେ ଏବଂ ମିରାତ୍ତିକ
କରି ଥିଲେ, ତାହା ଜାଣି ବା
କିନ୍ତୁ ସେବନୁ ବିଷୟକୁ ବହିରୁ
ଦିଆଯାଇଛି । ତେବେ, କିଏ ଏହା
ଜାତୀୟ ପାଠ୍ୟକୁ ପ୍ରେମାଦ୍ୱାର୍କ
(ଏଫ୍) ଦାରା ଏହି ପଦକ୍ଷେପ
କରିଛି । ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ହେବ
କ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ବହୁବାର,
କିନ୍ତୁ ଏନ୍‌ସି‌ଏଫ୍ ଦାରା ଯାହା
ହିତ ତାହା ୨୦୧୪ ପରିବାର ପ୍ରଥମ
ହୁଏ ହୋଇଛି । ଏନ୍‌ସି‌ଏଫ୍ ରଚନାରେ
ଜାଗରଣ ମଞ୍ଚର ଜାତୀୟ ସହ-
କଳ ତଥା ବିଦ୍ୟା ଭାବର ମଧ୍ୟ

